

การละหมาดวันศุกร์

﴿صلاة الجمعة﴾

[ไทย - Thai - تايلاندي]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม อัตตุวัยญีรีย

แปลโดย : ดานียา เจะสนี

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสือมุคตะศ็อร อัลฟิกฮิล อิสลามีย์

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ صلاة الجمعة ﴾

« باللغة التايلاندية »

الشيخ محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: دانيال جيء سنك

مراجعة: صافي عثمان

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2010 - 1431

islamhouse.com

15. การละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์)

วิทย์เหตุผลที่ได้บัญญัติการละหมาดวันศุกร์(ญุมอะฮ์)

อัลลอฮ์ได้บัญญัติการชุมนุมสำหรับบรรดามุสลิมหลายวาระด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อสานสัมพันธ์ เสริมความผูกพัน รักใคร่ปรองดองกันระหว่างพวกเขา ซึ่งการชุมนุมนี้มีทั้งระดับหมู่บ้าน เช่น ประชุมเพื่อละหมาดห้าเวลา ระดับจังหวัด เช่นประชุมเพื่อละหมาดญุมอะฮ์และละหมาดอีดี ระดับนานาชาติ เช่นประชุมเพื่อทำหัจญ์ที่มักกะฮ์ ซึ่งการประชุมเหล่านี้ถือว่าการประชุมของบรรดามุสลิมในระดับ เล็ก ปานกลาง และใหญ่

ความประเสริฐของวันศุกร์

มีรายงานจากท่านอบู สุร็อยเราะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ ว่าท่านนบี ศ็อลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

«حَيْرُ يَوْمٍ طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ، فِيهِ خُلِقَ آدَمُ، وَفِيهِ

أَدْخِلَ الْجَنَّةَ، وَفِيهِ أُخْرِجَ مِنْهَا، وَلَا تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ»

ความว่า “วันที่ดีที่สุดในบรรดาวันที่มีอยู่คือวันศุกร์ เพราะเป็นวันที่อาดัมถูกสร้าง เป็นวันที่อาดัมเข้าสวรรค์ เป็นวันที่อาดัมถูกขับออกจากสวรรค์ และวันกียามะฮ์(วันสิ้นโลก)จะไม่เกิดขึ้นนอกจากในวันศุกร์” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 854)

หุก่มการละหมาดญุมอะฮ์

1- การละหมาดญุมอะฮ์มีสองร็อกอะฮ์ วาญิบสำหรับชายมุสลิมทุกคน ที่บรรลุนิติภาวะ มีสติสัมปชัญญะ เป็นเจ้าของพื้นที่หรือชุมชน ฉะนั้นจึงไม่วาญิบสำหรับผู้หญิง ผู้ป่วย เด็ก ผู้เดินทาง แต่หากพวกเขาเหล่าละหมาดญุมอะฮ์ก็ถือว่าใช้ได้ ส่วนผู้เดินทางหากหยุดพักอยู่ และได้ยินเสียงอะซานก็ต้องไปละหมาดญุมอะฮ์

2- การละหมาดญุมอะฮ์ถือว่าการแทนละหมาดซุฮฺริ ฉะนั้นจึงไม่อนุญาตให้ผู้ทีละหมาดญุมอะฮ์ละหมาดซุฮฺริอีกหลังญุมอะฮ์ และวาญิบต้องรักษาการละหมาดญุมอะฮ์เป็นประจำ ผู้ใดที่ขาดญุมอะฮ์ติดต่อกันสามครั้งโดยเจตนาด้วยความมั่งง่ายอัลลอฮ์ก็จะทรงฉีกหัวใจของเขา

เวลาละหมาดญุมอะฮ์

เวลาละหมาดญุมอะฮ์ช่วงที่ประเสริฐที่สุดคือ หลังจากตะวันคล้อยจนถึงช่วงท้ายสุดของเวลาละหมาดซุฮูริ และอนุญาตให้ละหมาดญุมอะฮ์ก่อนตะวันคล้อยได้

การอะซานญุมอะฮ์

การอะซานที่ดีก็คือให้มีช่วงระยะเวลาห่างพอสมควรระหว่างการอะซานครั้งแรกกับการอะซานครั้งที่สอง เป็นระยะที่มุสลิมบางคน โดยเฉพาะบางคนที่บ้านอยู่ไกล บางคนที่พักผ่อนนอน หรือบางคนที่ยังลืมได้มีเวลาทันทีที่จะเตรียมตัวมาละหมาดได้ และทันทีที่จะรักษามารยาท ปฏิบัติสิ่งที่ดีๆ ในวันศุกร์ และทันทีที่จะเดินมาสวมสัจญิดได้ ทั้งนี้จะห่างกันระหว่างอะซานทั้งสองครั้งนั้นสักหนึ่งชั่วโมงเป็นอย่างน้อย

เงื่อนไขการดำเนินการละหมาดญุมอะฮ์

วาญิบต้องละหมาดญุมอะฮ์ในเวลาของมันและมีผู้ร่วมละหมาดไม่ต่ำกว่าสามคนจากบรรดาเจ้าของพื้นที่และต้องมีสองคัมภีร์ก่อนละหมาด

ความประเสริฐของการอาบน้ำในวันศุกร์และการไปมัสญิดตั้งแต่เนิ่นๆ

1- มีรายงานจากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮ์ฮุร็อยเราะฮ์ ฎัยลุลลอฮ์อันฮุ ว่าท่านเราะฮ์ฮุร็อยเราะฮ์ฮุ คือลัลลอฮ์ฮุอะลัยฮิอะสลัม ได้กล่าวว่า

«مَنْ اغْتَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ غُسْلَ الْجَنَابَةِ، ثُمَّ رَاحَ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَدَنَهُ،
وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الثَّانِيَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَقْرَةً، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ
الثَّالِثَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ كَبْشًا أَقْرَنَ، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الرَّابِعَةِ فَكَأَنَّمَا
قَرَّبَ دَجَاجَةً، وَمَنْ رَاحَ فِي السَّاعَةِ الْخَامِسَةِ فَكَأَنَّمَا قَرَّبَ بَيْضَةً، فَإِذَا
خَرَجَ الْإِمَامُ حَضَرَتِ الْمَلَائِكَةُ يَسْتَمِعُونَ الذِّكْرَ»

ความว่า “ผู้ใดที่อาบน้ำในวันศุกร์เหมือนกับอาบน้ำญุมบ หลังจากนั้นก็ไปมัสญิดตั้งแต่เนิ่นๆ ผลบุญของเขาเสมือนว่าเขาได้รับกุญหนึ่งตัว และผู้ใดไปในหนึ่งชั่วโมงถัดไปเสมือนว่าเขาได้รับวัวหนึ่งตัว และผู้ใดไปในหนึ่งชั่วโมงถัดไปเสมือนว่าเขาได้รับแกะตัวผู้ที่มีเขาสวยงามหนึ่งตัว และผู้ใดไปในหนึ่งชั่วโมงถัดไปก็เสมือนว่าเขาได้รับไก่หนึ่งตัว และผู้ใดไปในหนึ่งชั่วโมงถัดไปก็เสมือนว่าเขาได้รับไขหนึ่งใบ เมื่อใดที่อิมามออกมากล่าวคัมภีร์แล้ว บรรดา มะลาอิกะฮ์ก็จะมานั่งฟังคำตักเตือนของอิมามด้วย” (มุตตะพะกุน อะลัยฮุ โดยมีบันทึกในอัล-บุคอรีห์ เลขที่ : 881 จำนวนนี้เป็นของอัล-บุคอรีห์ และมุสลิม เลขที่: 850)

2- มีรายงานจากท่านอาศู อิบน์ อาศู อัซ-ชะเกาะฟีย์ เราะะฎียัลลอฮุอันฮุ ว่าท่านได้ยินท่านเราะซูลุลลอฮุ ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

«مَنْ غَسَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَاغْتَسَلَ، ثُمَّ بَكَرَ وَابْتَكَرَ، وَمَشَى وَلَمْ يَرْكَبْ، وَدَنَا مِنَ الْإِمَامِ فَاسْتَمَعَ وَلَمْ يَلْغُ، كَانَ لَهُ بِكُلِّ خَطْوَةٍ عَمَلٌ سَنَةٍ أَجْرُ صِيَامِهَا وَقِيَامِهَا»

ความว่า “ผู้ใดตั้งใจที่จะอาบน้ำในวันศุกร์และอาบน้ำแต่เช้าหลังจากนั้นตั้งใจที่จะไปมัสญิดแต่เช้าแล้วเขาก็ไปเข้าโดยเดินเท้าไปไม่ได้ขี่พาหนะ เมื่อไปถึงเข้าประตูใกล้อิمام แล้วตั้งใจฟังคุฏบะฮ์ไม่เปลือยเลื่อนลอย เขาจะได้ในแต่ละก้าวที่เขาก้าวไปเท่ากับผลบุญการถือศีลอดและการละหมาดกียามหนึ่งปี” (เป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ บันทึกโดยอับู ดาวูด หมายเลข 345 จำนวนนี้เป็นของท่านและอิบน์ มาญะฮฺ 850)

เวลาอาบน้ำในวันศุกร์

เวลาอาบน้ำในวันศุกร์เริ่มตั้งแต่ฟัจญ์รุ(แสงอรุณ)ขึ้นในวันศุกร์จนถึงใกล้จะละหมาดวันศุกร์เล็กน้อย สุนัตให้ลดเวลาการอาบน้ำออกไปจนกว่าจะถึงเวลาก่อนออกไปละหมาดญุมอะฮ์

เวลาออกไปละหมาดญุมอะฮ์ที่ดีที่สุด

1- เวลาที่สุนัตออกละหมาดญุมอะฮ์เริ่มตั้งแต่ตะวันขึ้น ส่วนเวลาที่วาญิบคือเวลาอะซานครั้งที่สองกล่าวคือเป็นเวลาที่ยอิมามเข้ามาเพื่อกล่าวคุฏบะฮ์

2- มุสลิมสามารถที่จะรู้ถึงช่วงเวลาทั้งห้าที่ระบุในหะดีษข้างต้น โดยการแบ่งเวลาตั้งแต่ตะวันขึ้นจนถึงยอิมามมาออกเป็นห้าส่วน ซึ่งก็จะได้ทราบว่าแต่ละช่วงเวลานั้นมีระยะห่างเท่าใด

หุกุมการเดินทางในวันศุกร์

อนุญาตให้เดินทางในวันศุกร์ก่อนที่จะอะซานครั้งที่สอง

และไม่อนุญาตให้ออกเดินทางสำหรับผู้ที่ยอิมามต้องละหมาดวันศุกร์หลังจากที่อะซานครั้งที่สองแล้ว เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยเช่น พลาดนัด หรือพลาดเวลาโดยสาร เช่นรถยนต์ เรือ หรือเครื่องบิน เป็นต้น

อัลลอฮุได้ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَوَدَّى لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ [الجمعة ٩].

ความว่า “ให้ผู้ศรัทธาทั้งหลาย เมื่อได้มีเสียงอะซานร้องเรียกเพื่อละหมาดในวันศุกร์ ก็จงรีบเร่งไปสู่การรำลึกถึงอัลลอฮ์ และจงละทิ้งการค้าขายเสีย นั่นเป็นการดีสำหรับพวกเจ้า ถ้าหากพวกเจ้ารู้” (อัล-ญุมอะฮ์ : 9)

(อัลมัสนุก) ผู้ที่มาสายในการละหมาดญุมอะฮ์มาช่วงไหนถึงจะเรียกว่าได้ญุมอะฮ์

ผู้ใดที่ทันละหมาดญุมอะฮ์พร้อมอิมามได้หนึ่งร็อกอะฮ์ แล้วเพิ่มอีกร็อกอะฮ์ก็จะถือว่าละหมาดญุมอะฮ์ของเขาสมบูรณ์

แต่หากทันละหมาดพร้อมอิมามน้อยกว่าหนึ่งร็อกอะฮ์ให้เขาเปลี่ยนเจตนาละหมาดให้เป็นซุฮูริแล้วละหมาดสี่ร็อกอะฮ์แทน

อิมามจะเข้ามาละหมาดญุมอะฮ์ในเวลาใด?

ตามสุนนะฮ์แล้วมะอ์มูนนั้นต้องออกไปละหมาดญุมอะฮ์ ละหมาดอีด และละหมาดอิสติสกอฮ์ตั้งแต่เนิ่นๆ ส่วนอิมามนั้นให้ออกมาละหมาดญุมอะฮ์ และอิสติสกอฮ์เมื่อจะกล่าวคุฏบะฮ์สำหรับละหมาดอีดนั้นให้อิมามเข้ามาเมื่อถึงเวลาละหมาด

จะกล่าวคุฏบะฮ์ด้วยภาษาอะไร?

ตามสุนนะฮ์แล้วในวันศุกร์จะมีสองคุฏบะฮ์โดยใช้ภาษาอาหรับสำหรับผู้ที่ใช้ภาษาอาหรับคล่อง และหากจะแปลให้ผู้ฟังที่ไม่เข้าใจภาษาอาหรับรู้เรื่องด้วยก็จะดี และหากไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ ก็สามารถกล่าวคุฏบะฮ์ด้วยภาษาของพวกเขาได้ ส่วนการละหมาดนั้นจะใช้ภาษาอื่นไม่ได้นอกจากภาษาอาหรับ

การละหมาดญุมอะฮ์นั้นวาญิบหรือไม่สำหรับผู้เดินทาง?

หากผู้เดินทางผ่านไปยังเมืองที่จะละหมาดญุมอะฮ์ และได้ยินเสียงอะซานซึ่งเขาต้องการพักอยู่เมืองนี้ชั่วคราว เขาต้องละหมาดญุมอะฮ์ หรือหากเขาจะเป็นผู้กล่าวคุฏบะฮ์แล้วเป็นอิมามนำละหมาดญุมอะฮ์ของคนในที่นั้น ก็ถือว่าการละหมาดของทุกคนใช้ได้

ลักษณะของผู้ที่กล่าวคุฏบะฮ์

มีรายงานจากท่านญาบิร บิน अबดุลลอฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า ว่า

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا خَطَبَ أَحْمَرَتْ عَيْنَاهُ، وَعَلَا صَوْتُهُ، وَاشْتَدَّ غَضَبُهُ، حَتَّى كَأَنَّهُ مُنْذِرُ جَيْشٍ يَقُولُ: صَبَّحَكُمْ وَمَسَّاكُمْ

ความว่า “ปรากฏว่าท่านเราะฮ์มุลลอฮ์ คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام เมื่อท่านกล่าวคุฏบะฮ์สองตาของท่านจะแดง เสียงดังฟังชัด เสมือนว่าโกรธอย่างจริงจัง

เด็ดขาดจนคล้ายกับผู้บัญชาการกองทัพที่กำลังเตือนว่า ศัตรูจะเข้ามาแล้ว
ในตอนเช้าและในตอนเย็น” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 867)

ผู้อ่านคุฏบะฮฺจะทำอะไรบ้างเมื่อเข้ามาในมัสญิดแล้ว

1- มีสุนัตให้อิมามกล่าวคุฏบะฮฺบนมิมบัรฺ(แท่นเทศนา)ที่มีบันไดสามขั้น เมื่อเข้ามาให้เขา
ขึ้นบนมิมบัรฺ แล้วหันหน้าเข้าหาผู้คน แล้วกล่าวสละม หลังจากนั้นจึงนั่ง จากนั้นคอยจนกว่าผู้อะ
ซานจะอะซานเสร็จ แล้วจึงเริ่มกล่าวคุฏบะฮฺแรกในท่ายืน เมื่อเสร็จคุฏบะฮฺแล้วให้นั่งสักครู่
หลังจากนั้นยืนกล่าวคุฏบะฮฺที่สองอีก และอนุญาตให้หยุดชั่วคราวในระหว่างคุฏบะฮฺได้หากมีเหตุ
จำเป็นให้ทำเช่นนั้น

2- มีสุนนะฮฺให้อิมามกล่าวคุฏบะฮฺสั้นๆ โดยไม่ดูหนังสือ แต่หากไม่สามารถทำได้ก็ให้ดู
หนังสือได้

ลักษณะของคุฏบะฮฺ

บางครั้งคุฏบะฮฺอาจเริ่มต้นด้วยคุฏบะฮฺหาญะฮฺ(สำนวนอารัมภบทตามที่มีรายงานในหะ
ดีษ) แต่บางครั้งก็อาจเริ่มด้วยสิ่งอื่นได้ สำหรับคุฏบะฮฺหาญะฮฺนั้นมีเนื้อความดังนี้

«إِنَّ الْحَمْدَ تَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ، وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ
أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يُضِلَّهُ
فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ
أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.»

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۖ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝﴾ .

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا

كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ ۖ وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝﴾ .

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ

وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ۝﴾ .

แล้วกล่าวว่า (อัมมา บะฮฺดุ)

ซึ่งบางครั้งก็ไม่ต้องกล่าวอายะฮฺสามอายะฮฺดังกล่าว และมีสุนนะฮฺในบางครั้งให้กล่าว
หลังจากคำว่า (อัมมาบะฮฺดุ) ว่า

«فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرُ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ، وَشَرُّ
الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلُّ
ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ»

(เป็นหะดีษเศาะฮีหฺที่บันทึกโดยอบู ดาวูด หมายเลข 2118 และอัน-นะสาอีย์ หมายเลข 1578 และอิบนุ มาญะฮฺ 1892 และตัวบทรากฐานของรายงานนั้น เดิมที่อยู่ในมุสลิม หมายเลข 867, 868)

เนื้อหาของคุฏบะฮฺญุมอะฮฺ

เนื้อหาที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่านได้กล่าว คุฏบะฮฺไว้จะครอบคลุมถึงการอธิบายเกี่ยวเตาฮีดและการศรัทธา มีกล่าวถึงคุณลักษณะของอัลลอฮฺ หลักการศรัทธา มีกล่าวถึงความโปรดปรานของอัลลอฮฺที่มอบให้แก่สิ่งถูกสร้างของพระองค์ มีกล่าวถึงวันกิยามะฮฺเพื่อให้กลัวในอำนาจของอัลลอฮฺ มีการใช้ให้ระลึกถึง และชูโกรต่ออัลลอฮฺ มีการตำหนิเรื่องคุณยา มีการคำนึงถึงความตาย สวรรค์ นรก มีการส่งเสริมให้รักดีต่ออัลลอฮฺและเราะฮฺสุลของพระองค์ และมีการตักเตือนให้ห่างจากมะอูคิยะฮฺและอื่นๆ

ฉะนั้น ผู้กล่าวคุฏบะฮฺควรจะต้องกล่าวถึงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ นามและคุณลักษณะและบรรดานิอุมะฮฺของพระองค์ที่มีต่อป่าว ใช้ให้มีการฏออะฮฺต่ออัลลอฮฺ ชูโกรและชุกริตต่อพระองค์ และสิ่งที่อัลลอฮฺชอบให้ป่าวปฏิบัติต่อพระองค์ แล้วหลังจากนั้นผู้คนที่ฟังก็จะกลับบ้านด้วยใจที่รู้สึกรักอัลลอฮฺและเป็นที่รักของอัลลอฮฺ เต็มไปด้วยอีมานและความกลัวซึ่งจะนำพวกเขาไปสู่การระลึกถึงอัลลอฮฺ รักดีและเต็มใจทำอิบาดะฮฺต่อพระองค์

การใช้เวลาในการกล่าวคุฏบะฮฺ

มีสุนนะฮฺสำหรับอิมามให้กล่าวคุฏบะฮฺสั้นๆ และนำละหมาदनานๆ ตามที่มีรายงานในสุนนะฮฺจากท่านญาบิรฺ อิบน์ สะมุเราะฮฺ ว่า

كُنْتُ أَصَلِّيَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَكَانَتْ صَلَاتُهُ قَصْدًا،
وَوُخِّطْتُ قَصْدًا

ความว่า “ฉันได้ละหมาดพร้อมท่านเราะฮฺสุลุลลอฮฺศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ปรากฏว่าการละหมาดของท่านยาวปานกลาง คุฏบะฮฺของท่านก็ยาวปานกลางเช่นกัน” (บันทึกโดยมุสลิม หมายเลข 866)

มีสุนนะฮฺสำหรับผู้กล่าวคุฏบะฮฺให้อ่านอัลกุรอานในคุฏบะฮฺ บางครั้งให้คุฏบะฮฺด้วยการอ่านสุเราะฮฺกอฟด้วย

ลักษณะการนั่งฟังคุฏบะฮฺ

สุนัตสำหรับบรรดามะอ์มูมให้หันหน้าไปทางอิมามในขณะที่อิมามกล่าวคุฏบะฮฺอยู่บนมิมบัร เพราะจะทำให้มีสมาธิในการฟังมากขึ้น ผู้คุฏบะฮฺเองก็จะมีกำลังใจมากขึ้นและจะทำให้หายง่วง

ลักษณะการละหมาดญุมอะฮ์

การละหมาดญุมอะฮ์มีสองร็อกอะฮ์ สุนัตให้อ่านดังโดยในร็อกอะฮ์แรกหลังจากฟาติหะฮ์ให้อ่านสุเราะฮ์ อัล-ญุมอะฮ์ และในร็อกอะฮ์ที่สองให้อ่านสุเราะฮ์ อัล-มุนาฟิฏน หรือในร็อกอะฮ์แรกให้อ่านสุเราะฮ์ อัล-ญุมอะฮ์ และในร็อกอะฮ์ที่สองให้อ่านสุเราะฮ์ อัล-ฆอซียะฮ์ หรือในร็อกอะฮ์แรกให้อ่านสุเราะฮ์ อัล-อะอูลาและในร็อกอะฮ์ที่สองให้อ่านสุเราะฮ์ อัล-ฆอซียะฮ์ แต่หากอ่านในทั้งสองร็อกอะฮ์ด้วยสุเราะฮ์ที่นอกจากที่กล่าวมาก็เป็นที่อนุญาต เมื่อละหมาดครบสองร็อกอะฮ์แล้วก็ให้สะลาม

ลักษณะการละหมาดสุนัตญุมอะฮ์

สุนัตให้ละหมาดสุนัตหลังละหมาดญุมอะฮ์เสร็จโดยละหมาดที่บ้านสองร็อกอะฮ์ และบางครั้งอาจละหมาดสี่ร็อกอะฮ์สองสะลามก็ได้ แต่หากละหมาดที่มีสติให้ละหมาดสี่ร็อกอะฮ์สองสะลาม และไม่มีสุนนะฮ์ก่อนญุมอะฮ์ แต่อาจจะละหมาดสุนัตทั่วไปที่ร็อกอะฮ์ก็ได้ตามต้องการ

หุกุมการพูดคุยของบรรดามะอ์มูมในขณะอิมามกล่าวคุฏบะฮ์

การพูดคุยในขณะคุฏบะฮ์นั้นทำให้ผลบุญเสีย ซ้ำยังอาจทำให้มีบาป ฉะนั้นจึงไม่อนุญาตพูดคุยในขณะที่ยังมีคุฏบะฮ์อยู่ นอกจากอิมามและผู้ที่ยังมีคุฏบะฮ์ให้เขาพูดเพื่อประโยชน์บางประการ และผู้ที่ต้องตอบรับสะลาม ตอบรับการจาม และอนุญาตให้พูดก่อนและหลังคุฏบะฮ์ได้

หุกุมการดำเนินการละหมาดญุมอะฮ์ในเมืองใดเมืองหนึ่ง

ให้มีการดำเนินการละหมาดญุมอะฮ์ในเมืองหนึ่งได้หากครบเงื่อนไข โดยไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากผู้นำ ฉะนั้นจึงสามารถทำได้ไม่ว่าผู้นำจะอนุญาตหรือไม่ แต่การดำเนินการละหมาดญุมอะฮ์ในเมืองเดียวกันหลายๆ แห่งนั้นเป็นสิ่งไม่อนุญาต นอกจากมีเหตุผลเพื่อความสะดวกหรือเพราะความจำเป็นและได้รับอนุญาตจากผู้นำแล้ว และการละหมาดญุมอะฮ์นี้จะทำได้เฉพาะในเมืองและหมู่บ้านถาวรเท่านั้น ส่วนที่อาศัยชั่วคราวนั้นไม่อนุญาตให้ทำละหมาดญุมอะฮ์

ผู้ที่เข้ามัสญิดในขณะที่ยังมีคุฏบะฮ์อยู่เขาจะปฏิบัติอย่างไร?

ผู้ใดที่เข้ามัสญิดในขณะที่ยังมีคุฏบะฮ์อยู่เขาจะนั่งไม่ได้จนกว่าเขาจะละหมาดสองร็อกอะฮ์ก่อน และสำหรับผู้ใดรู้สึกง่วงในขณะที่อยู่ในมัสญิดอนุญาตให้เขาเปลี่ยนที่นั่งจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้

หุกุมการอาบน้ำในวันศุกร์

1- การอาบน้ำสำหรับละหมาดญุมอะฮ์เป็นสิ่งที่ดีที่สุดมุอ์กัษตะฮ์(ส่งเสริมอย่างยิ่งให้ทำ) และวาญิบต้องอาบน้ำสำหรับผู้ที่มีกลิ่นตัวรบกวนบรรดามะลาอิกะฮ์และคนอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม ที่ว่า

«الْغُسْلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ»

ความว่า “การอาบน้ำในวันญุมอะฮ์นั้นเป็นสิ่งสำหรับผู้ที่ยาบรรลุศาสนภาวะทุกคน” (มุตตะพะกุน อะลัยฮ์ โดยมีบันทึกในอัล-บุคอรีห์ เลขที่ : 858 และมุสลิม เลขที่: 846)

2- หลังจากอาบน้ำแล้วมีสุนัตให้ทำความสะอาดร่างกายส่วนอื่นๆ และให้ใช้น้ำหอม และสวมใส่เสื้อผ้าที่สวยงาม แล้วออกไปมัสญิดตั้งแต่เนิ่นๆ แล้วให้เข้าไปอยู่ในที่ที่ใกล้อิمام และละหมาด ดูอาห์และอ่านอัลกุรอานให้มากๆ

- อิمامคือผู้ที่ทำหน้าที่ในการกล่าวคุฏบะฮ์และนำละหมาดพร้อมกันด้วย แต่อनुญาตให้มีผู้กล่าวคุฏบะฮ์คนหนึ่ง และมีผู้นำละหมาดอีกคนหนึ่งเพราะเหตุผลบางอย่างได้

สิ่งที่สุนัตให้อ่านในวันศุกร์

มีสุนัตให้อ่านสุเราะฮ์ อัล-กะฮ์ฟ ในคืนหรือวันศุกร์ ซึ่งผู้อ่านสุเราะฮ์ อัล-กะฮ์ฟในวันศุกร์ อัลลอฮ์จะให้ความสว่างจากรัศมีเฉพาะแก่เขาในระหว่างสองญุมอะฮ์

สิ่งที่สุนัตให้อ่านในละหมาดศุบหฺของวันศุกร์

มีสุนัตให้อิمامอ่านในร็อกอะฮ์แรกของละหมาดศุบหฺในเช้าวันศุกร์ด้วยสุเราะฮ์ อัล-ฮัจญ์ ตะฮ์

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ آلِكَاتِبِ﴾

และในร็อกอะฮ์ที่สองด้วยสุเราะฮ์ อัล-อินชาน

﴿هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْآسِنِ﴾

หุกุมการดูอาห์ในขณะที่คุฏบะฮ์

ไม่มีบัญญัติสำหรับอิمامและบรรดามะอ์มูมให้ยกมือขณะดูอาห์ในคุฏบะฮ์ นอกจากในกรณีที่อิمامดูอาห์ขอฝน ซึ่งให้อิمامยกมือและมะอ์มูมยกมือตาม ส่วนการกล่าวอามีนต่อการดูอาห์นั้นไม่มีบัญญัติได้ด้วยการกล่าวเสียงค่อยๆ

มีสุนัตสำหรับอิمامให้ดูอาห์ในคุฏบะฮ์ ที่ดีที่สุดให้ดูอาห์เพื่อศาสนาอิสลามและบรรดามุสลิม ขอให้อัลลอฮ์คุ้มครอง ช่วยเหลือพวกเขา ให้พวกเขารักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกัน และสุนัตให้อิمامชี้นิ้วชี้ในขณะที่ดูอาห์ ไม่ใช่ยกมือทั้งสองข้าง

ช่วงเวลาที่คุณจะได้รับ

ช่วงเวลาที่จะถูกตอบรับน่าจะเป็นช่วงท้ายของวันศุกร์ นั่นคือหลังจากละหมาดอัศร ซึ่งมีสุนัตให้ซิกิรฺ คุณอาอีให้มากๆ ในช่วงดังกล่าว ฉะนั้นการดุอาอ์ในช่วงนี้จึงเป็นการดุอาอ์ที่น่าจะถูกตอบรับมากที่สุด ทั้งที่มันในช่วงสั้นๆ

มีรายงานจากท่านอบู สุร็อยเราะฮฺ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮุ ว่า แท้จริงท่านเราะสูลุลลอฮฺ ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวถึงวันศุกร์ว่า

«فِيهِ سَاعَةٌ لَا يُوَافِقُهَا عَبْدٌ مُسْلِمٌ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي يَسْأَلُ اللَّهَ تَعَالَى شَيْئًا إِلَّا آتَاهُ إِيَّاهُ»

ความว่า “ในวันศุกร์มีช่วงเวลาหนึ่ง บ่าวมุสลิมคนไหนที่ยืนละหมาดแล้วขอคุณอาอีต่ออัลลอฮฺให้เขาได้สิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยตรงกับช่วงเวลาดังกล่าวพอดี อัลลอฮฺก็จะทรงให้แก่เขาตามที่เขาได้อ้อนขอ” (มุตตะพะกุน อะละฮฺ โดยมีบันทึกในอัล-บุคอรีห์ เลขที่ 935 ซึ่งสำนวนนี้เป็นของอัล-บุคอรีห์ และมุสลิม เลขที่: 852)

หุกุมการละเลยการละหมาดญุมอะฮฺ

ผู้ใดที่ไม่ได้ละหมาดญุมอะฮฺให้เขาละหมาดชดด้วยละหมาดซุฮฺรฺสี่ร็อกอะฮฺ ซึ่งหากขาดละหมาดญุมอะฮฺเพราะเหตุจำเป็น ก็จะไม่บาปใดๆ แต่ถ้าไม่มีเหตุจำเป็นใดๆ เขาจะมีบาปเพราะเขาได้ละเลยการละหมาดญุมอะฮฺ

มีรายงานจากท่านอบู อัล-ญะอฺดิ เราะวะฎิยัลลอฮุอันฮุ ว่า ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมได้กล่าวว่า

«مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمُعٍ تَهَاوُنًا بِهَا طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ»

ความว่า “ผู้ใดขาดละหมาดญุมอะฮฺสามครั้งติดๆ กันโดยเจตนา อัลลอฮฺจะตีตราบนหัวใจของเขา” (เป็นหะดีษหะสันเศาะฮี้หฺที่บันทึกโดยอบู ดาวูด หมายเลข 1052 และอัต-ติรมิซีย์ หมายเลข 500)

หุกุมการละหมาดเมื่อวันอีดตรงกับวันศุกร์

หากวันอีดตรงกับวันศุกร์ อนุโลมสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ละหมาดอีดแล้วให้ขาดละหมาดญุมอะฮฺได้ โดยให้เขาละหมาดซุฮฺรฺแทน นอกจากผู้ที่เป็นอิมามซึ่งไม่อนุโลมให้ขาดได้ เช่นเดียวกันกับผู้ที่ยังไม่ได้ละหมาดอีดก็ไม่อนุโลมให้ขาดละหมาดญุมอะฮฺ แต่หากผู้ที่ยังไม่ได้ละหมาดอีดแล้วไปละหมาดญุมอะฮฺก็ถือว่าการละหมาดของเขาใช้ได้โดยไม่ต้องละหมาดซุฮฺรฺอีกแล้ว